

YARAYI DUVARA SOR

Ayşe Ünüvar

- Küçük. Ayakları değmiyor yere. Cümlesi kırık biraz. Hep içine atıyor. Uzaklık ona göre değil. Ne görürse sarılmak, okşamak, içine katmak istiyor. Gönlündeki hep dilinde. Cümle âlem duysun, diyor kınanacak şeyleri bile. Hoş kınanacak şeyler geçmiyor hiç içinden ama insanlar kınamayı seviyor. Büyüyünce, bacakları uzayıp boylu boslu bir kız olunca öğrenebilecek mi insanların neden diğerlerine önemli gibi davranıp ama önemsemediğini? Yanı başında bir kuzine sobası. Üzerinden ibrik, güğüm bir de mavi çinko çaydanlık hiç eksik olmuyor. Güğüme elinizi sokmayın diyor annesi, yemeklere dökülecek su mekruh olmasın, abdestte alınır belki. Susuyor. Munzur elbette ama kimsenin acıması için yapmıyor bunu. Geçen gün Hüseyin amcaların kümesindeki kırmızı gözlü beyaz yavru tavşanı sımsıkı tuttuğunda adamın biraz kızıp ses etmediğini, annesinin ise deli bu çocuk ya dediğini unutmuyor. Adam hemen ardı sıra tekrar ediyor çünkü lafı. Deli, deli. Belli. Deli değilim diyor içinden. Sımsıkı sarılmanın neresi delilik bilmiyor? İğil iğil yanan kuzineye sokulup, köşeye duvarın tavana yakın köşesine bakıyor. Hep bakar oraya. Hâlâ bakar ama bilmez kimse. Duvar ak badanalı. Kireçten başka bir şey kullanılmaz buralarda. Boya moya hak getire, bir işçi evine. Yok oğlu yok! Yok nedir bilir misiniz der babası hâlâ içinin büyümeyen bir köşesinden? Uzanır. Başının altına ablasının nakış kursunda işlediği petrol yeşili topan yastığı koyar ve dalar. Uzaklara değil. Duvarın köşesine saklanmış o yaraya bakar. Yara da ona bakar. Neden yarılmıştır hiç bilmez. Kimse de söylemez. Elli kere badana etmiştir uzun fırçayla annesi. Titiz kadın. Sobanın isı doğrudan duvara gidiyor diye her on beş günde çulu çuvalı atar sokağa biraz su biraz

tuz bakır leğenin içine sonra çat çat ses çıkaran ve köpük köpük kabaran kirecin o eşsiz kokusu yayılır duvara odaya ve de bacaya. Vurur uzun saplı fırçasını kadın bir ressam gibi derin derin. Acılarının üstünü boyar, çizer, kapatır belki de ama hava soğuktur çocuklar üşür aklına getirmez bile. Temiz olmak yazılmıştır aklına. Sonra ne der konu komşu? Pasaklının evine varılmaz denildi mi bittin o mahallede sen!

Kız çok korkar her badana vakti, duvarın yarığı kapanacak sanır. Hayal duvarım kaybolacak. Hiç kaybolmadığını görür sonra. Ne kadar koyu sürerse sürsün, yoğurt gibi bulasın fırçayı annesi odanın sol köşesindeki yarığa, hiç kapanmaz bu yarık, öylece durur orada. Hayal duvarı ölmez kızın. Başının altında petrol yastık, çıtır çıtır yanan söğüt çalıları eşliğinde hayale dalar. Büyüdüğünü görür. Renk renk etekleri vardır. Elinde kırmızı bir elma. Çat diye ısırmayı sever. En sevdiği meyvedir elma. Hem yeşilini hem de kırmızısını sever. Hele bahçelerinin kıyısındaki Arap Kızı çok verdiyse o sene ısırıp ısırıp mayhoş tadını dişlerinin arasında döndürmeyi sever... Kırmızı değildir bu arada bu elmanın rengi. Elmadır ama vişneye benzer koyu benzi. Hep duvara bakar, duvarın yarası anlar, onu sever, duyar, uyar. Vaktinin çoğunu bu odada geçirmeye bayılır bu kız. Kimse anlamaz. Öteki odada yatalak bir babaanne vardır. Oraya pek varmaz. Sanırlar ki kaçır ondan, mutfaktan, salondan, bahçeden, okuldan... İşten kaçır bu çocuk pek yaramaz. Derler. Derler de derler. Büyükler her şeyi der aldırma der bazen babaannesi. Dinler. Anlar. Elini sıkıca tutar öper. Sonra yine o odaya kaçır. Başının altında yine o yastık. Petrol yeşili tıka basa yün dolu topan. Annesi yakalar. Yaşamayasıca ablanın çeyizine konacak o. Pörsüttün başka yastık mı yok? Duymaz. Duyamaz... Büyümüştür. El ele yürüyordur sevdiğiyle, bir ırmak kenarında sonra bir ağaç altında sonra da dağlara tırmanıyordu dilinde bir türküyle... Sever dağları, ağaçları ve ırmakları. Her şey sudandır onun kalbine göre de söylemez kimseye. Emindir ki deliliktir bu başkalarına göre... Sahi nedir delilik. Duvardaki yarayla arkadaş olmak mı? Hayallerini ona bakarak kurmak mı? Okulda kızan öğretmenin yaptığı haksızlığı duvara anlatmak mı? Seveceği adamı duvara çizmek mi? Babasına, ağabeyine, abla ve kardeşine duvarda sarılıp ağlamak mı? Hangisi delilik bunun? Ya da karnesini duvara göstermek mi? İlk aşkını ilk yarasını duvara anlatmak mı? Sonra ilk ayrılığı, ilk yenilgiyi, ilk dost kazığını, annesinin aldırmaçlığını, babasının sinirini, ağabeyinin vurdumduymazlığını, kardeşinin ümitsizliğini, ablasının yarıda kalan bahtını mı anlatmak delilik? Hiç bilmiyor ama büyüyor, zaman geçiyor, duvar aynı. Ev değişti. Ev uzak ama gidip gelmeyi seviyor çocukluk yuvasına. Herkes, eskiyi maizi unutmuyor, ne vefalı bir genç hanım derken o duvara kalbiyle sarılıp neden sevilmediğini, anlaşılmadığını, dürüstlüğü'n neden bu kadar pahalı

olduğunu duvara soruyor? Ablasının çeyizlik yastığının başkalarınınca telef edilmesini anlatıyor, kardeşinin hâlâ umudunun yenilenmediğini, ağabeyinin vefasızlığının doruğa çıkıp da gelip gitmez olduğunu, babasının yumuşacık bir adam olup anlamaya sarılmaya geç kaldığını, annesininse git gide titizlendiğini anlatıyor... Sonra zamanlar geçiyor. Duvar eskiyor. Ev eskiyor. Zaman eskiyor. Hayat eskiyor. Kız eskiyor ama ne duvar ne de aşk eskimiyor. Durmadan aşkın kaderinde olması gerektiğini vurgulayıp duvara bakıyor. Dünyanın aşk üzere kurulduğunu, aşkın yaşamın suyu olduğunu, onu yaşatan kireçse kalbi yaşatanın da aşk olduğunu söyleyip söyleyip duruyor. **Sıklmıyor duvar, küsmüyor, bıkmıyor, ayrılmıyor, ağlamıyor üstelik anlıyor.** Anlamak aşktan bile üstün bu zamanda. Zamanın çiçeklerini içine derip derip duvarın yarasını yarasına sarıyor kız...

Duvar aynı. Kız aynı değil. Hayat değişti. Savruldu zaman. İnsan özünün özünü koruyamıyor. Kaçmak uzaklaşmak haddi değil. Delilik bu! İçinden geleni yapmak delilik hâlâ. Hani zaman değişti. Aktı her şey. Büyüdü. Yürüdü. Sevdi okşadı. Hâlâ mı delilik içinden geleni yapmak? Hâlâ mı delilik, duvarın anladıklarını insanların anlamaması? Duvar anlıyor. İnsansa duvara ağlıyor. Yaşamak maddeden başka şeyle anlatılmaz olduğunda duvar hafifçe kapatıyor yarasını. Bir gün yaşamının en orta yerinde, en çok acıdığı o vakitte, gidip sarılıyor duvara, içini dökerken bir de bakıyor ki hafifçe kapanıyor yara. Dur diyor, insanların bana duvar olduğu mevsimsiz kalplerin çoğaldığı bu ıssız vakitte terk edemezsin beni... Sen ki çocukluğumdaki bütün izleri bağrına bastın. Şimdi gitmenin sıradanlaşmanın zamanı mı? Susuyor duvar. İçine attıkları yük değil ona ama öyle çok ki, yılıyor ve taşıyor. Taşmasıyla içi ile dışı arası yarık birbirine yapıyor. Çok az kaldı. Kapandı kapanacak. Oysa her on beş günde yoğurt kıvamında sürülen kireç bile kırk beş sene olmuş ki onu kapatamıyor. Duvar da mı bıkmış kızıdan o da mı sarılmanın delilik olduğunu düşünmeye başlamış bilen yok? Kız her gün gidiyor. Yaş kırk beş olmuş hâlâ duvarından başkasına ağlayıp içini dökemiyor...

Bu son gelişim diyor bir gün! Sen de duvar oldun bana. Sarılmak, dinlemek, içten sevmek ve anlamak kavramları senin koynunda saklı kalsın şimdi. Kapat yarayı haydi utanma. Dünya öyle kirlendi ki sana anlattıklarımı çalıp satacak çok insan türedi. En iyisi kapat bağrını ne ben sana geleyim ne de sen yaramı yarana katıp taş! Ama son bir derde tutuldum şimdi. Duvar olsa anlarmış da insan anlamadı... Susuyor sonra. Çocukluğundaki kısa bacaklı hallerindeki gibi susuyor. O an donuyor zaman. Ölen ne varsa yeniden canlanıyor. Uzaktan bir türkü duyuluyor ve kalpleri katılaştıran herkesin içi ılıyor. Bir söğüt çalısı yanmaya ve çıtırdamaya başlıyor. Yastık!

Hemen başının altındaki petrol yeşili, ablasının nakış kursunda işlediği o yastığın çiçekleri ve dalları canlanmaya ve zamanın şerrini hayra yormaya başlıyor. Uyanıyor. Uykuda kız. Gördüğü rüya değil ama. Bir kuş gelip pencereye konuyor. Yaralı bir serçe bu. Evin camları yok. Eskimiş, unutulmuş, kenara atılmış belki bu ev ama kızın içinde hâlâ yaşıyor. Kanadı sarkık içeri dalıyor serçe, varıp duvarın yarasına sürüyor bağındaki kanı. Kız ağlıyor serçe ağlıyor duvar ağlıyor derken zaman kaçıp gitmek ve zamaneliğini terk etmek diliyor. Sonra bir ses. Bir kadın sesi, ardından bir erkek tüm yaralara merhem olur gibi aynı türküyü dağlardan, ırmaklardan ve ağaçlardan yana rüzgâra savuruyor. Evren aşkla ışıyıp ışıyıp sönüyor. Karanlık bir alkış duyuluyor ki kız dönüp kendine bakıyor. **Yaş kırk beş. Hâlâ ağlıyor, hâlâ anlaşılmıyor, hâlâ sarılmak delilik sayılıyor ve hâlâ insanlar önem verince önemsiz davranıyorlar birbirlerine...** Böyle işte. Duvar, kızıdan çok kendine küsüyor ve kalan azıcık açığını kapatma derdine düşmüşken kızın dilindeki türküyü duyuyor... Aşk diyor bu. Aşk! Şimdi sarılmanın zamanıdır artık. Herkes deli dese de aşk en büyük akıldır ve boylu boyunca kapanan yarası yeniden kanamaya başlıyor... Aşksızlıktır asıl delilik, sarılmamak, anlamamak, anlamaya çalışmamaktır deyip hayatın tadına yeniden varmak adına ayağa kalkıp yürüyor kız...